

Riktlinjer för Mjölby kommuns mål- och resultatstyrning

Dokumentansvarig: Dag Segrell

Riktlinjer för kommunens mål- och resultatstyrning

Utgångspunkter

Kommunens målstyrning har flera syften, men ett av dem är överordnat de andra:

Resultat och effekter ur ett medborgarperspektiv ska förbättras.

Vägen dit kan se olika ut, men alla delar i kommunens målstyrning ska bidra till det. Andra syften är att **synliggöra** arbetet mot de kammungemensamma målen, skapa en enhetlig rapportering och presentation samt att vara underlag för **analys och utveckling**.

Synliggörande kräver en hög grad av mätbarhet. Därför ska mätning vara en naturlig del i verksamheten, men en selektiv värdering ska alltid ske kring antal mått/nyckeltal samt väsentlighet.

Enhetlighet i rapportering kräver en tydlig modell för hur resultaten ska rapporteras och presenteras samt hur analys och värdering går till.

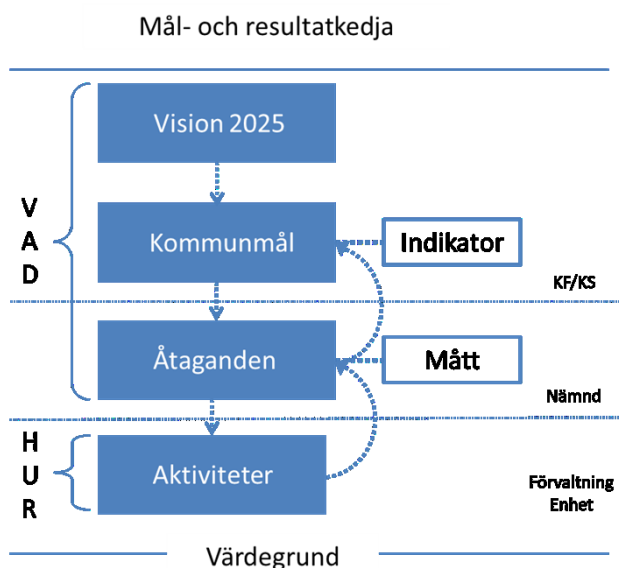
Analysunderlag kräver en kombination av insamlad fakta samt professionens erfarenhet och kompetens för att kunna göra en samlad bedömning.

”Det är inte allt som kan räknas som räknas och inte allt som räknas som kan räknas”.

Albert Einstein

Kommunens styrmodell

Kommunens mål- och resultatstyrning sammanfattas i nedanstående bild:

Vision 2025 - Världsvan & hemkär - beskriver hur vi vill att det ska vara i Mjölby kommun år 2025.

Kommunmålen är effektmål och har en stor betydelse för kommunens framtida utveckling. Uppföljning av kommunmålen sker via *indikatorer*.

Åtaganden är nämndernas bidrag till att uppnå kommunmålen. Uppföljning av åtaganden sker via *mått*.

Aktiviteter består av de insatser som ges till kunder, elever och brukare i vardagen.

Mjölby kommuns *värdegrund* anger det förhållningssätt som ska vägleda chefer och medarbetare i bemötandet av medborgare och kunder och i samspelet med förtroendevalda.

Rapportering av kommunens mål- och resultatstyrning

Inledning

Vid två tillfällen per år ska resultatet i kommunens målstyrning bedömas och rapporteras. Dessa tillfällen är vid delårsrapport per 31 aug och vid årsredovisning per 31 dec.

Som underlag för kommunmål och åtaganden används indikatorer/mått och/eller aktiviteter. Indikatorer/mått innehåller ett målvärde som anger vad som ska uppnås för helåret. Inför varje rapporteringstillfälle ska senast tillgängliga uppgifter vara registrerade i Raindance målstyrningsmodul. Uppgifterna ligger sedan till grund för bedömningen av åtaganden och kommunmål.

Vid valet av indikatorer/mått ska nämnder och förvaltningar värdera måttets relevans, koppling till verksamheten, arbetsinsats att ta fram uppgifter samt hur ofta resultat presenteras. Ju mer sällan ett mått redovisas desto större krav ställs på att finna andra sätt att rapportera resultat genom beskrivningar av aktiviteter, analyser eller andra mätningar.

Tidplan och ansvariga för respektive del i målstyrningen skickas ut i anvisningar inför varje rapporteringstillfälle.

Delårsrapport

Vid delårsrapporten är inte alla värden tillgängliga och därför kommer inte redovisningen vara komplett. Vid delårsrapporten görs en prognos huruvida kommunmål och åtaganden kommer att vara uppfyllda *vid årets slut*. Prognosen ska innehålla en kommentar till respektive kommunmål och åtagande.

Underlag utgörs av indikatorer/mått, dels genom *rapporterade värden* dels en *prognos* för hur resultatet för måtten kommer att bli vid årets slut.

Årsredovisning

Vid årsredovisningen görs en slutlig bedömning av om kommunmål och åtaganden är uppfyllda eller inte. Bedömningen ska innehålla en kommentar till respektive kommunmål och åtagande. Den texten kommer att återfinnas i kommunens årsredovisning.

Underlag utgörs av indikatorer/mått, dels genom *rapporterade värden* dels en *bedömning* av resultatet för året.

Registrering av indikatorer/mått

Benämning

Indikatorns/måttets enhet anges med benämning avskilt med kommatecken, d.v.s. [Benämning], [enhet]. Exempel: Arbetslösa invånare, %. Livsmedelsinspektioner, antal.

Benämningen på måttet ska vara beskrivande och därmed kan formuleringar på officiella mått behöva ändras.

Enhet kan vara kr, %, antal. Mått som anges som index redovisas som %.

Mått där värdena ska anges i procent, skrivs ut i heltal. Exempel: Om man vill skriva ut tio procent, anger man 10 inte 0,1. Om det finns annan skala bör man helst göra om skalan så att man kan skriva ut värdet i heltal. T ex per 1000 invånare.

Decimaler kan användas vid registrering, men visas inte som förvalt i bilderna i Raindance målstyrningsmodul. Decimaler visas i PDF-utskrift i Raindance-modulen.

Målvärde

Målvärde är den nivå som man avser att nå för året. Man kan ha målvärden som gäller över längre period, vilket då kommenteras separat i beskrivningsfältet i Raindance-modulen.

Utfall

Indikatorer/mått kopplade till kommunmål respektive åtaganden rapporteras löpande vartefter data är tillgängliga.

För de mått som har tillgängliga data ska faktiska värden registreras på aktuell period. Huvudregeln är att aktuell period är den period värdet avser. Undantag finns vid t ex enkätundersökningar. Då registreras värdet i den period som rapporten presenteras.

Mått med värden som publiceras en gång per år eller mer sällan, registreras på samma period (månad) för varje år. T ex betygen för vårterminen registreras varje år i juni (t ex 2015-06).

I modulen ska inga ”prognosvärden” eller troliga värden registreras. Inte heller resultat från tidigare mätningar registreras. Det innebär att t ex mått från medborgarundersökningen som genomförs vartannat år har ett ”blankt värde” för mellanåret. I beskrivningsfältet kan man ange när måttet redovisas.

Mått med värden som ackumuleras under året eller som har flera mätperioder under ett år registreras på aktuell period. Det senast registrerade värdet redovisas i delårsrapport och årsredovisning. T ex arbetslöshetsstatistik månadsvis eller anmälda brott. Det kan innebära att målvärdet avser helår medan rapportering vid delårsrapport kan gälla annan period, t ex halvår. Det får då kommenteras i beskrivningsfältet.

Registrering av aktiviteter

I målstyrningsmodulen i Raindance finns förberett för att registrera och rapportera aktiviteter. Den här delen av modulen är vilande tills arbetet med mått och åtaganden är implementerat.

Kriterier för prognos/bedömning av indikatorer/mått:

Som beskrivits ovan görs vid delårsrapporten en prognos av utvecklingen för kommunens målstyrning och vid årets slut en slutlig bedömning. Prognos/bedömning sker med hänsyn till senast aktuella uppgifter.

Indikator/mått	Delårsrapport	Årsredovisning
	Målvärdet är nått eller prognostiseras att nås vid årets slut	Målvärdet är nått eller bedöms vara uppnått
	Målvärdet är inte nått eller prognostiseras att inte nås vid årets slut	Målvärdet är inte nått eller bedöms inte vara uppnått
	Prognos kan inte göras pga. att uppgifter saknas. Det kan t ex bero på att nuläge saknas, måttet är nytt etc.	Bedömning kan inte göras pga. att uppgifter saknas. Det kan t ex bero på att nuläge saknas, måttet är nytt etc.

Not: Med andra ord är inte gult tillåtet avseende indikatorer/mått.

Vid delårsrapporten ska alla mått prognostiseras utifrån kriterierna ovan. Vid uppföljningen i delårsrapporten i augusti 2015 innebär det alltså en bedömning av vad vi per 2015-08-31 tror att måttet kommer ha för utfall 2015-12-31.

Generellt gäller att för mått där värde saknas vid rapporteringstillfället ska ändå en prognos/bedömning göras. Detta gäller både vid delårsrapport och vid årsredovisning. Det kan innebära att måttet bedöms med hänsyn till tidigare års värden kompletterad med en bedömning av nuläget. Därmed ställs krav på att på annat sätt komplettera prognosen/bedömningen med beskrivning och analys. Det kan t ex innebära en redogörelse för genomförda aktiviteter eller andra mätningar. Ansvarig för prognosen/bedömningen är förvaltningschef.

Vid bedömning av huruvida faktiska värden/resultat har nått målvärdet eller inte kan i **undantagsfall** frågan om gränsdragning av måluppfyllelse uppstå. Ett resultat som är **viktigt** nära målvärdet kan med en tydlig motivering i så fall bedömas som uppnått. Exempelvis om en verksamhet har som målvärde att erbjuda 300 deltagare utbildning och 299 deltog, finns möjlighet att bedöma målet som uppnått.

Skälet till den regeln är att motverka ett felaktigt fokus på en alltför kvantifierad och automatiserad målstyrning. Målstyrningens syfte är att spegla en del av verkligheten och skapa värde för de vi är till för.

Kriterier för kommunmål och åtagandens uppfyllelse

Alla kommunmål/indikatorer och åtaganden/mått ska bedömas utifrån hur resultatet är vid årets slut.

Prognosen/bedömningen ska också innehålla en kommentar.

I förklaringarna nedan hänvisas till ”målet” men det avser såväl kommunmål, åtaganden och målvärden på indikatorer/mått.

Kommunmål/ åtaganden	Delårsrapport	Årsredovisning
	Vi bedömer att nå målet eller har redan nått målet 75 % eller mer av indikatorer/måtten prognostiseras att nå målvärdet	Vi har nått målet 75 % eller mer av indikatorer/måtten bedöms ha nått målvärdet.
	Vi bedömer att inte nå målet men är på väg 50-74 % av indikatorer/mått prognostiseras att nå målvärdet	Vi har inte nått målet men är på väg 50-74 % av indikatorer/mått bedöms ha nått målvärdet.
	Vi bedömer att inte nå målet 0-49 % av indikatorer/mått prognostiseras att nå målvärdet	Vi har inte nått målet 0-49 % av indikatorer/mått bedöms ha nått målvärdet.
	Bedömning kan inte göras Prognos kan inte göras pga. att uppgifter saknas. Det kan t ex bero på att nuläge saknas, måttet är nytt etc. Kompletteras med en skriftlig motivering.	Bedömning kan inte göras Bedömning kan inte göras pga. att uppgifter saknas. Det kan t ex bero på att nuläge saknas, måttet är nytt etc.

1 mått	2 mått	3 mått	4 mått	5 mått	6 mått	
0/1	0/2	0/3	0/4	0/5	0/6	osv
1/1	1/2	1/3	1/4	1/5	1/6	
	2/2	2/3	2/4	2/5	2/6	
		3/3	3/4	3/5	3/6	
			4/4	4/5	4/6	
				5/5	5/6	
					6/6	

Presentation av kommunmålens indikatorer

En komplettering till kommunmålens indikatorer sker vid årsredovisning, med **trendpil** och **jämförelse**. (Detta krav gäller inte åtaganden/mått).

Trend

Syftet med kommunmålens indikatorer är att ge en bild av hur utvecklingen är över tid. Indikatorernas utveckling redovisas därför med trendpilar. En trend definieras som utvecklingen av de tre senaste mätningarna, vilket kan innebära olika perioder för olika indikatorer. Detta pga. att statistik kan släpa och statistik publiceras olika ofta.

Indikatorer	
	Grön pil= trenden över tre mätningar är positiv
	Röd pil= trenden över tre mätningar är negativ
	Blå pil= trenden över tre mätningar varierande eller oförändrad

Jämförelse

Jämfört med andra I redovisningen vid årsredovisning visas också utfallet för indikatorerna i jämförelse med andra.

Bättre Jämförelsegruppen är som huvudregel den kommungrupp som kommunen tillhör ”Kommuner i tätbefolkad region”. Det är ca 40 kommuner med liknande struktur som Mjölby. Om annan jämförelsegrupp används beror det på att jämförelsegruppen inte finns tillgänglig.

Sämre

Handläggare

Thomas Gustafsson
Tfn 0142-857 79

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för Mjölby kommuns mål- och resultatstyrning - Missiv

Bakgrund

I samband med Kommunstyrelsens uppdrag om styrning och ledning har kommunstyrelsens förvaltning uppmärksammat behovet av förtydligande av mål- och resultatstyrningen.

Därför har riktlinjer tagits fram som anger hur mål och åtaganden formuleras, följs upp, rapporteras samt hanteras i kommunens ekonomisystem.

Kommunstyrelsen föreslår besluta

att godkänna riktlinjerna för Mjölby kommuns mål- och resultatstyrning

Kommunstyrelsens förvaltning

Thomas Gustafsson
Verksamhetscontroller

§ 178**KS/2015:68**

Riktlinjer för Mjölby kommuns mål- och resultatstyrning

Bakgrund

I samband med Kommunstyrelsens uppdrag om styrning och ledning har kommunstyrelsens förvaltning uppmärksammat behovet av förtydligande av mål- och resultatstyrningen.

Därför har riktlinjer tagits fram som anger hur målen ska formuleras

Arbetsutskottet beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta

att godkänna riktlinjerna för Mjölby kommuns mål- och resultatstyrning